

Iktatószám: 2/219-7/2015.

2015.09.29. Képviselő-testületi ülés
Jegyzőkönyv
7. melléklete

ELŐTERJESZTÉS

Örvényes Község Önkormányzata Képviselő – testületének 2015. szeptember 29. napján tartandó ülésére

Tárgy: Örvényes Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptiója 2015-2020

Előterjesztő: Huszár Zoltán polgármester

Előterjesztést készítette: Németh Tünde jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

A Kormány a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiát (2013-2023) a 1744/2013. (X.17.) Kormányhatározat 1. mellékletében foglaltak szerint állapította meg.

A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiában megfogalmazottak alapján:

„Magyarország kriminálpolitikai törekvése a közrend erősítése, a közterületek biztonságának fokozása, a bűnözés mennyiségi visszaszorítása és csökkentése, a bűnözéssel okozott károk és negatív hatások enyhítése, megfelelő védelem biztosítása a családok és egyének számára, végső soron az állampolgárok biztonságérzetének javítása.”

„A közbiztonság a társadalom életminőségének a része, olyan kollektív, értékkel bíró termék, amelyeknek kialakítása és megőrzése közös ügy. ...

A közbiztonság – a modern európai felfogás szerint – olyan kollektív társadalmi termék, amely az egyének és közösségek tevékenységéből, az állami szervek hatósági intézkedéseiből, a polgárok önvédelmi képességei, és a vállalkozói piac nyújtotta szolgáltatások együtteséből alakul ki.”

„Bűnmegelőzés alatt minden olyan intézkedést és beavatkozást értünk, amelynek célja vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése és az állampolgárok biztonságérzetének javítása, történjék az a bűnalkalmak csökkentésével, a bűnözést gerjesztő okok hatásának mérséklésével vagy az áldozattá válás megelőzésével. A jó bűnmegelőzési politika nem egyetlen dimenzióban – hagyományosan az elkövetővé válás megelőzésének dimenziójában – értelmezi a prevenciós feladatokat, hanem célba veszi a bűnelkövetés minden lehetséges aspektusát: az elkövetőt, az áldozatot és a bűncselekményi szituációt is.”

„A bűnmegelőzés alapelve a társadalom hagyományos közösségeiben meglévő szolidaritás támogatása, az alulról induló, összefogáson alapuló kezdeményezések felkarolása. A bűnmegelőzés szakmai törekvései közé tartozik a társadalmi befogadás és a tolerancia erősítése, az előítéletek elleni fellépés, a diszkrimináció minden formája elleni következetes küzdelem és a bűncselekmény következtében elszenvedett károk reparálását célzó helyreállító igazságszolgáltatási eszközök minél szélesebb körű alkalmazása.”

A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia

- a gyermek- és fiatalkori bűnözés megelőzésével kapcsolatos célok,
- a településbiztonság fokozása érdekében megvalósítandó célok,
- az áldozattá válás megelőzésével és az áldozatok segítségével kapcsolatos célok és
- a bűnisméltés megelőzéséhez szükséges célok elérésére fókuszál.

Az időskorúak életkori, fizikai, mentális sajátosságaikból és a társadalomban betöltött szerepüknek fogva az átlagnál sérülékenyebbek, kiszolgáltatottabbak, mindazonáltal a gyermeknek és a fiataloknak való példamutatással összefüggésben aktivitásuk kiaknázható tőkét rejt magában. Ezért a stratégia valamennyi prioritásában horizontális szempontként előtérbe kell helyezni az idősek védelmét, segítségét, lehetséges bevonásukat a bűnmegelőzési programokba.

Egy település közbiztonsági helyzete a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése és a jogsértések megelőzése elsősorban helyi összefogással valósulhat meg hatékonyan. A jogsértések visszaszorítása osztársadalmi igény és feladat, amelyben az állami és civil szervezeteknek, szervezeteknek az összefogására van szükség.

Az együttműködők gondolkodásának, cselekvésének középpontjában bűnmegelőzési szemléletnek kell érvényesülnie annak érdekében, hogy a lakosság szubjektív biztonságérzete emelkedjen, az objektív biztonság kívánatos foka megteremtődjön, ami a település közbiztonságának stabilitásában realizálódik.

A településen elkövetett jogsértések okai és feltételei között meg kell említeni a tágabb környezetbe tartozó szociális ellátottságot, az egészségügyi és közigazgatási fejlettséget, a műveltségi szintet, az igazságszolgáltatás pontosságát, gyorsaságát, a munkanélküliség mértékét és az általa érintett rétegeket, az általános gazdasági helyzetet, a létminimum szintje alatt és annak közelében élők számát, a lakáshelyzetet és szociális ellátottsághoz szervesen kapcsolódó tényezőket. A közvetlenül befolyásoló szűkebb környezetben a család, az iskola, a munkahely, a baráti kapcsolatok, szórakozási lehetőségek és szokások, illetve a lakókörnyezet kialakítása is befolyásolja a bűnözés mértékét és minőségét.

A fentiekre tekintettel a prevenciós tevékenységet elsődlegesen a mikro- és makrokörnyezetben lévő okokra figyelemmel kell végezni.

A Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia az alábbi beavatkozási területeket tartja fontosnak:

- közösségi rendészet megteremtése,
- bűnmegelőzés építészeti eszközökkel,
- külterületeken élők biztonságának fokozása,
- vagyonvédelem.

A közösségi rendészet megteremtése beavatkozási terület intézkedései között szerepel a közösségi és bűnmegelőzési stratégia készítése. Ahol intézkedésként szerepel „Ösztönözni kell az önkormányzatokat, hogy dolgozzák ki a közbiztonsági és bűnmegelőzési stratégiájukat, illetve amennyiben már rendelkeznek stratégiával azt vizsgálják felül és korszerűsítsék.”

Az intézkedésért felelős a Belügyminiszter; partner az önkormányzati érdekszövetségek, polgárőrség, rendőrség; eszköz a módszertani ajánlás; határidő folyamatos.

Örvényes Község Önkormányzat Képviselő-testülete önálló, csak a településre kidolgozott közbiztonsági koncepcióval nem rendelkezett, a Balatonfüredi Kistérségi Többcélú Társulás általa a 41/2006. (X.16.) számú határozattal elfogadott kistérség bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepció vonatkozott a településre.

Az elmúlt évek a közigazgatásban, települési társulásokban, a jogszabályok és közjogi szervezetszabályozó eszközök területén végbement változása alapján valószínűsíthető, hogy a jelenleg hatályos stratégiák sem formai, sem tartalmi szempontból nem felelnek már meg a követelményeknek, ezért azok felülvizsgálata és azok eredményétől függő módosításuk vagy újraalkotásuk indokolt.

Pályázatok révén forrást szerezni elsősorban azoknak a településeknek lesz lehetőségük, amelyek önálló, más településektől független stratégiával rendelkeznek.

A fentiek figyelembevételével a Balatonfüredi Rendőrkapitányság elkészítette Örvényes község önálló Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptióját a 2015-2020 közötti időszak vonatkozásában, mely jelen előterjesztés mellélete.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalni, és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjék.

HATÁROZATI JAVASLAT

Örvényes Község Önkormányzat Képviselő-testületének
../2015. (. .) határozata

Örvényes Község Önkormányzat Képviselő-testülete Örvényes Közbiztonsági és Bűnmegelőzési Konceptióját a 2015-2020. időszakra vonatkozóan elfogadja, mely a határozat mellékeltét képezi. A Képviselő-testület felhatalmazza Huszár Zoltán polgármestert és Németh Tünde jegyzőt, hogy a Konceptiót aláírja.

Határidő: folyamatos

Felelős: Huszár Zoltán polgármester

Örvényes, 2015. szeptember 23.

Huszár Zoltán sk.
polgármester

ÖRVÉNYES
KÖZBIZTONSÁGI ÉS BŰNMEGELŐZÉSI
KONCEPCIÓJA

2015 - 2020.

Készítette:

**Vancsura Miklós r. százados
kiemelt főelőadó**

Tartalomjegyzék

Bevezetés	1.
Alapelvek	6.
Helyzetelemzés	7.
A bűnmegelőzési tevékenység jelentősebb alapjai, tapasztalatai	10.
Célok, priritások	12.
A Koncepció megvalósulása érdekében elvégzendő feladatok	15.
Záradék	16.

1. Bevezetés

A koncepció alapvető célja és szükségessége:

„A közbiztonság a társadalom életminőségének a része, olyan kollektív, értékkel bíró termék, amelynek kialakítása és megőrzése közös ügy.” – állapítja meg a Nemzeti Bünt megelőzési Stratégiáról (2013–2023) szóló 1744/2013. (X. 17.) Korm. határozat, 2.2 pontjának első mondata.

A Magyarországi helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 17. pontja szerint a helyi önkormányzat a helyi közügyek, a helyben biztosítható közfeladatok körében közreműködik a település közbiztonságának biztosításában.

A közbiztonság a társadalmi együttélés rendjének - adott időszakban és helyen - jogilag szabályozott olyan tényleges helyzete, amelyben az emberek élete, személye, javai és jogai biztosítottak az illetéktelen támadástól. A közbiztonság infrastrukturális tényező is: a gazdaság működésének olyan feltétele, amely befolyásolja a beruházási szándékot, az idegenforgalmat, a lakosok mindennapjait, hangulatát, a letelepedési kedvet.

A település közbiztonsági állapota a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése és a bűncselekmények megelőzése is csak helyi összefogással lehetséges. A bűnözés mérséklése a lakosság és a rendőrség közös feladata.

A fentiek alapján, a helyi lakosokat és azok érdekeit meg kell védeni a bűnözőktől, a közlekedési és együttélési szabályokat súlyosan sértőktől, ezért a közbiztonság fontosságából és az önkormányzás lényegéből fakadóan önkormányzatunknak rendelkeznie kell bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepcióval.

A közbiztonság megteremtése tehát egy olyan feladat, melyért közösen kell cselekednünk. A rendőrség nem csak a bűnüldözésre létrehozott rendvédelmi szerv, hanem a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény szerint feladatai közé tartozik a bűnmegelőzési célú ellenőrzés is. A rendőrség azonban csak egyik szereplője a közbiztonság megteremtésének, a bűnmegelőzésnek. Egy település közbiztonságának, a lakosság biztonságérzetének megteremtése és fenntartása érdekében tudatosítani kell a település lakosaiban, intézményeiben, politikai vezetőiben, hogy a jogellenes magatartások helyben termelődnek, ezért az ellenük való eredményes védekezéshez elengedhetetlen a helyi erők összefogása.

A bűnözésnek ezt a társadalmi kontrollját jelenti a helyi erők együttműködő tevékenysége, melyek célja a bűncselekmények megelőzése, megszakítása, a bűncselekményekkel okozott károk enyhítése.

Gondolkodásunk és cselekvésünk középpontjába a bűnmegelőzési szemléletet helyezzük. Bűnmegelőzés minden olyan intézkedés és beavatkozás, melyek célja, vagy eredménye a bűnözés mennyiségi csökkentése, az állampolgári szubjektív biztonságérzet minőségi javítása, a bűnalkalmak lehetőségének csökkentése, a bűnözést előidéző okok hatásainak mérséklése, a sértetté (áldozattá) válás megelőzése.

Konkrét bűnalkalmak csökkentése érdekében a cselekmény elkövetését lehetővé tevő, vagy azt elősegítő körülmények megszüntetése vagy csökkentése érdekében kifejtett tevékenység, mely lehet egy helyi rendelet megalkotása vagy a közvilágítás javítása vagy akár önkéntes polgárőri szolgálat.

A bűnmegelőzés fogalmi körébe sorolható még az elkövetővé, áldozattá válás megelőzése keretében a bűncselekmény elkövetését, elszenvetését, lehetővé tevő, elősegítő szociális környezeti hatások megváltoztatása, mely főleg az oktatási, nevelési intézményekben felvilágosítással, a szociális alapellátások során nyújtott tájékoztatás révén valósulhat meg.

A helyi lakosokat és érdekeiket meg kell védeni a bűnözőktől, a közlekedési és együttélési szabályokat súlyosan sértőktől, ezért a közbiztonság fontosságából és az önkormányzás lényegéből fakadóan az önkormányzatnak rendelkeznie kell bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepcióval.

Minden szervezet a saját feladatkörében meghatározott munkájával és ötletével kell, hogy hozzájáruljon a közbiztonság javításához. Az állam bűnmegelőzési feladatának ellátásához joggal igényli a helyi társadalom segítségét, aktív együttműködését.

Tekintettel a fentiekre egyértelműen kinyilvánítjuk, hogy **önkormányzatunknak a helyi rendőrséggel együttműködve aktív és vezető szerepet kell játszania a helyi közösség biztonságát szolgáló tervek elkészítésében.** Kezdeményező szerepünk van a helyi jelzőrendszerek, a legkülönbözőbb együttműködési formák szervezésében, a helyi bűnmegelőzési programok koordinálásában, végrehajtásában, folyamatos értékelésében. Önkormányzatunk ösztönzi és motiválja a helyi közösség szakmai és civil önszerveződéseit.

Közigazgatási területünkön **a bűnözés kihívásaira lokális közügyként megfogalmazott bűnmegelőzési koncepcióval kívánunk hatékonyan reagálni.** Önkormányzatunk a helyi közigazgatás irányítója, és mint testület, a helyi politika fóruma vezérli, motiválja, és koordinálja a helyi bűnmegelőzést.

Az önkormányzat testületének feladata tehát, a helyi népakarat és érdek legitim képviselője. **Ebbe az érdek csoportba tartozik a választók életminőségét jelentősen befolyásoló helyi bűnmegelőzés és közbiztonság is.**

A bűnmegelőzést és a közbiztonságot érintő kiemelt feladatok:

- a bűn okok feltárása, megállapítása,
- a sértetté válást befolyásoló tényezők feltárása,
- a bűnalkalmak számát redukáló intézkedések megfogalmazása,
- a bűnmegelőzés célrendszerének meghatározása,
- az elsőbbséget élvező célok és a nagy jelentőségű feladatok meghatározása,
- a döntések előkészítése, döntés, majd megrendelés a megfelelő szakmai szervezetek felé,
- a feladatok közös végrehajtására szoros együttműködés az önkormányzat, a szakmai szervezetek, a helyi intézmények, a helyi társadalom tagjai között, és a végrehajtásra való ösztönzés,
- a bűnmegelőzésben együttműködők között folyamatos partnerségi viszony fenntartása.

- A társadalmi megelőzési program és az ezzel kapcsolatos információk hatékony továbbítása, folyamatos kommunikálása.

A bűnmegelőzés kiemelt célcsoportjai:

- gyermekek, fiatalkorúak és a fiatal felnőttek nemzedéke,
- az időskorúak nemzedéke,
- a hátrányos helyzetű társadalmi réteghez tartozók (*HH*),
- a halmozottan hátrányos helyzetben lévők (*HHH*).

A bűnözés okai és feltételei között meg kell említeni az ún. „**makro környezetbe**” tartozó szociális ellátottságot, az egészségügyi és közigazgatási fejlettséget, a műveltségi szintet, az igazságszolgáltatás pontosságát, gyorsaságát, a munkanélküliség mértékét és az általa érintett rétegeket, az általános gazdasági helyzetet, a létminimum szintje alatt és annak közelében élők számát, a lakáshelyzetet és a szociális ellátottsághoz szervesen kapcsolódó további tényezőket.

A személyiség kialakulását is közvetlenül befolyásoló ún. „**mikro környezet**” – a család, az iskola, a munkahely, a baráti kapcsolatok, szórakozási lehetőségek és szokások – is befolyásolják a bűnözés mértékét és minőségét.

Paloznak közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepciójának célja a közbiztonság helyi dimenziójának megfogalmazása, annak megmutatása, hogy településünk lakosai és vezetői, intézményei, civil szervezetei összefogásával megteremthető a közbiztonságnak az a szintje, amely ahhoz szükséges, hogy minden lakos egyedül és közösségein keresztül képes legyen értékeik megvédelmezésére és új értékek megalkotására.

A koncepció célja továbbá az, hogy a bűnmegelőzésben és a bűnüldözésben részt vevő helyi erők közötti célirányos tevékenységet elősegítve, megfelelő keretet biztosítson a közös feladatok eredményes elvégzésére.

A koncepció kialakításakor szem előtt tartani azt, hogy a közbiztonság helyzete és alapvető jellemzői a közel két évtizedben döntő változásokon mentek keresztül. A bűnözés minősége megváltozott és a lényegét érintően átstrukturálódott. A bűnözés új, addig nem ismert formái alakultak ki, s nemcsak szervezettebbé vált, de technikájában és eljárásaiban nagy léptékben korszerűsödött.

Ezek a változások a közbiztonságról, a bűnmegelőzés tennivalóiról alapvetően új gondolkodásmód kialakítását tették szükségessé, országos és helyi szintereken egyaránt.

A koncepció jogi alapjai:

- Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 17. pontja szerint a települési önkormányzatok a közbiztonsággal összefüggő feladataikat saját maguk határozzák meg. Az önkormányzatnak tehát – e törvényi felhatalmazás alapján – jogában áll saját közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepcióját megalkotni és megvalósításáról gondoskodni.

- A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény III. fejezete a települési önkormányzat és a rendőrség kapcsolatát, együttműködését határozza meg. Felhívja többek között a rendőri és az önkormányzati vezetőket a közbiztonsággal kapcsolatos feladatok közös ellátására, a település bűnmegelőzési- és közbiztonsági koncepciója kimunkálására.
- A Polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény, mely a közbiztonság megszilárdításában fontos szerepet betöltő önkéntes társadalmi szerveződés hatékony működésének biztosítása, valamint e szerveződéseknek a rendőrséggel, az önkormányzatokkal, a rendészeti szervekkel és a lakossággal való együttműködése kereteit fogalmazza meg.

A koncepció módszertani alapjai:

- a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013–2023) szóló 1744/2013. (X. 17.) Korm. határozat.

2. Alapelvek

- együttműködés
- partnerség
- prioritások megfogalmazása
- rugalmasság és gyors reagálás
- a lakosság igényeinek figyelembe vétele
- rendszerszintű bűnmegelőzés
- koordinált bűnmegelőzési munka,
- a bűnmegelőzés hasznosságának tudatosítása,
- a pályázati források koncentrált felhasználása,
- eredményes kommunikáció
- a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiának való megfelelés

A bűnmegelőzési intézkedések költségeit olyan befektetésnek kell tekinteni, amelynek hozama csak fokozatosan térül meg a közbiztonság érzékelhető javulásával.

Örvényes közbiztonsági állapota is a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése, és a bűncselekmények, szabálysértések megelőzése is **csak helyi összefogással lehetséges.**

A bűnözés nem csak kriminalisztikai kérdés, az ellene való küzdelem nem csak rendőrségi ügy, hanem egy bonyolult társadalmi probléma, melynek sok gyökere és vetülete van: népesedéspolitikai, családtámogatási, nevelési-oktatási, foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi, szociálpolitikai-gyámügyi stb.

A bűnözés megállítása tehát valamennyi érdekelt közös ügye és feladata, legfőképp a lakosság érdeke, melyben meghatározó szereppel bír a rendőrség, az igazságügyi szervekkel (bíróssággal, ügyészséggel), és az önkormányzati és civil szférával karöltve.

Meg kell találni a települési bűnözés kihívásaira a helyben leghatékonyabb megoldásokat. A társadalmat differenciált módon ösztönző és mozgósító bűnmegelőzés eredményes megvalósítása érdekében a Kormánynak, a helyi önkormányzatoknak, a központi és helyi hatóságoknak és intézményeknek folyamatosan együtt kell működniük a civil szervezetekkel, az egyházakkal, az üzleti és gazdasági élet szereplőivel, az állampolgárokkal és azok közösségeivel.

A lakosság közbiztonsági közérzetének javítása érdekében **fokozott figyelmet kell fordítani a közterületek biztonságára.**

A helyi társadalmat és értékeit meg kell védeni a bűnözőktől, a jogszabályokat sértőktől, ezért a közbiztonság fontosságából és az önkormányzás lényegéből fakadóan is rendelkezünk kell a Koncepcióval.

3. Helyzetelemzés

A bűnmegelőzési filozófia, majd célok és feladatok helyes kitűzésének alapja minden esetben a pontos helyzet meghatározása. Megelőzni csak azt a jelenséget vagyunk képesek, amelyet ismerünk.

A helyzetelemzés kiindulópontja tehát a környezeti elemek olyan szempontú számbavétele, hogy melyek a földrajzi, közigazgatási, gazdasági és egyéb társadalmi tényezők, feltételek kockázatai, s közbiztonságra gyakorolt hatásai.

A közbiztonsági helyzetet befolyásoló főbb elemek:

1. földrajzi, közigazgatási, demográfiai elemek;
2. gazdasági, szociális és tudati elemek, valamint
3. a közbiztonsági helyzet alakulása.

A település általános jellemzőinek leírása:

Fekvése:

A Balaton északi partján, a Tihanyi-félsziget közelében fekszik. Megközelíthető a 71-es főúton vagy a Székesfehérvár–Balatonfüred–Tapolca-vasútvonalon.

Története:

A település és környéke - az itt talált leletek alapján - ősidők óta lakott hely volt.

Örvényes Árpád-kori település. Nevét már 1093-ban említették **Ermenes** néven, később írták *Eurmenus*, *Ermenus*, *Ewrmenes*, *Wrmenes* alakban; ... Miért kapta az első nevét s mikor került abba a "m" helyett a "v" (ami az értelmét megváltoztatta) nem tudjuk. (Jankó 1.: 20.o.)

1211-ben a Tihanyi Bencés Apátság birtokaként említették.

A törökök alatt 1593-ban szinte teljesen elnéptelenedett.

1733-ban Grasso tihanyi apát Rheinland-Pfalz-ból származó német telepesekkel népesítette be. Ennek emlékére szerepel Örvényes címerében a tartományi címerrészlet.

Lakói elsősorban szőlészettel, borászattal és idegenforgalommal foglalkoznak.

Örvényes körül fekszik a Balaton-felvidéki Nemzeti Park, amelyben a Pécsely patak völgye, északra, a régi bánya feletti őstölgyes, vagy a három kilométerre lévő Zádor-vár romjai is találhatóak.

A falut ölelő lankákon őshonos balatoni szőlőfajtákat (olaszrizling, rizlingszilváni) termesztnek.

Nevezetességei

- **Templomrom a temetőben:** (román stílusú, 13. század) – A falu keleti részén, a temetőben áll. Ez volt a középkori falu temploma, a 13. században épült, román stílusban. Egyenesen záródású szentélyének magasan álló falai fölé tetőt emeltek, hogy a további pusztulástól megóvják.
- **Katolikus templom**
- **Vízimalom-múzeum** - 1800 körül épült, a Pécsely-patak mozgatja ma is nagy vízkerekét. Az örvényesi vízimalmokról a 13. századból maradt fenn az első feljegyzés. Ennek a ma is működőnek az elődjéről 1211-ben írtak először.^[3]
- **Római villa romjai a Hosszúréteknél.** – A falutól nyugatra, a Hosszú-réteknek nevezett részen találhatóak. A villagazdaság a 2. században keletkezett és a 4. század elején élte fénykorát. A központi épület és a fürdő mellett egy keresztény bazilikává alakított épület is előkerült az ásatások folyamán.
- **Pécsely-patak hídja:** kétnyílásos, késő barokk építmény, 1800 körül készült. Fülkéjében Nepomuki Szent János szobra áll.

A település közbiztonságának jellemzői:

A település közbiztonságát meghatározó legfontosabb tényezők a következők:

I. A helyi lakosság egzisztenciális helyzete, neveltségi és morális szintje alapvető jelentőségű a közbiztonság szempontjából.

II. Az idegenforgalmi szezonban idelátogató, a helyi állandó lakosság lélekszámát többszörösen meghaladó létszámú turista, továbbá a turizmushoz kötődő nagy létszámú időszakos munkavállaló szociális-etikai-morális jellemzői is relevánsan befolyásolják a város közbiztonságát.

A közbiztonságot – a kriminalitás mellett – a közterületek biztonsági helyzete, az utcák rendje determinálja. A település lakóinak életminőségét nemcsak a bűncselekmények alakulása, hanem az egyéb jogsértések, zavaró körülmények is befolyásolják. Sajnos nem ritka jelenség a közterületek beszennyezése (pl.: a szemetelés stb.), valamint a közterületi értékek (pl.: növényzet, műtárgyak) megrongálása, vagy eltulajdonítása. Nem ritkák a közterületeken kóborló ebek sem, melyek – különösen a tanév során – veszélyt jelentenek egyrészt mind a gyalogosan, mind a

gépjárművel közlekedőkre, másrészt, ha oltatlanok, úgy járványügyi szempontból is veszélyesek lehetnek harapásuk révén.

Az állampolgárok biztonságérzetére negatív hatású, ha helyenként és időnként nem tudják birtokukat, tulajdonukat megvédeni, háborítatlanul élvezni, nem tudnak pihenni, zavartalanul és békében közlekedni, sétálni.

Bűncselekményi adatok:

A település bűnügyi fertőzöttségének adatai az elmúlt 5 esztendő rendőrségi statisztikáinak tükrében:

	2010	2011	2012	2013	2014
Összes bűncselekmény	19	15	16	6	14
Közterületen elkövetett bűncselekmények	3	2	1	4	3

	2010	2011	2012	2013	2014
Emberölés					
Testi sértés	1				
súlyos halált okozó	1				
Kiskorú veszélyeztetése					
Garázdaság			1		
Önbíráskodás					
Visszaélés kábítószerrel (terjesztői magatartás)					
Lopás	15	13	10	1	11
Személygépkocsi lopás			1		
Zárt gépjármű feltörés					
Lakásbetörés	2	1			2
Rablás					
Kifosztás					
Zsarolás					
Rongálás			1		
Orgazdaság					
Jármű önk. elvétele					
Segítségnyújtás elmulasztása					
Cserbenhagyás					

A számadatok tükrében megállapítható, hogy a település területén az elmúlt 5 évben ismertté vált bűncselekmények száma összességében és az egyes vizsgált bűncselekményi csoportok vonatkozásában egyaránt stagnáló képet mutat.

Az egyes bűncselekményi típusok vonatkozásában a **vagyon elleni bűncselekmények száma**, azon belül is a lopás **dominál** (a tulajdon elleni szabálysértések esetében megállapíthatjuk, hogy a lakosságot foglalkoztató termény és állat valamint falopások száma elenyésző).

Az **erőszakos, garázda jellegű bűncselekmények** nem jellemzőek a településen.

Térségünkben a gazdasági bűnözés, valamint a szervezett bűnözés körébe tartozó bűncselekmények megjelenése sem arányaiban, sem pedig önmagában nem jelentős, hiszen a gazdasági bűncselekmények, az ismertté vált bűncselekmények néhány százalékát teszik ki, a szervezett elkövetés hasonló mértékű.

Valamennyi, itt jellemzett bűncselekményi kategóriában – az eseti jellegű pozitív vagy negatív irányú eltérést leszámítva – az összességében stagnáló tendencia jó színvonalú, és kezelhető közbiztonsági állapotot tükröz, aminek megőrzése, illetve lehetőség szerint még jobb színvonalra emelése lehet csakis a jövőben kitűzendő cél.

4. A bűnmegelőzési tevékenység eddigi jelentősebb alapjai, tapasztalatai:

A Balatonfüredi Rendőrkapitányságon első alkalommal a 2001/2002-es tanévben kezdődött el a **DADA** oktatói munka, melynek célja, hogy a gyermekek mindenkor felismerjék a veszélyhelyzeteket, meg tudják különböztetni a pozitív és negatív befolyásolásokat. Ki tudják számítani döntéseik, cselekedeteik következményét, eredményét. Képesek legyenek ellenállni még a kortársaiktól érkező csábításnak, kínálásnak is, konfliktushelyzeteiket úgy oldják meg, hogy abból kikerülve ne érezzék vesztesnek magukat. A kapitányság illetékességi területén található valamennyi, összesen 8 általános iskola tantervébe beépült mára a megelőzési főeladó és Tihany község körzeti megbízottja által végzett oktatás.

A 2003/2004-es tanévtől rendszeresen, valamennyi, a Rendőrkapitányság illetékességi területén lévő középiskola (3) első osztályában tart 3-4 előadásból álló előadássorozatot a megelőzési főeladó, melynek keretében a büntetőeljárás során a fiatalkorúakra vonatkozó rendelkezésekről, az áldozattá válás lehetséges elkerülési módozatairól, a fiatalkorúak korosztálya által leggyakrabban elkövetett bűncselekmények fajtáiról, e cselekmények törvényi következményeiről, a kábítószer problémáról, a kábítószerrel kapcsolatos bűncselekmények törvényi következményeiről szól. A 2006/2007-es tanévtől a kapitányság illetékességi területén található valamennyi középfokú oktatási intézmény kollégiumában elkezdődött az **ELLEN-SZER** középiskolás biztonságra nevelő program. A program azonban így csak a kollégistákhoz jutott el, ezért az iskolákkal egyeztetve a 2007/2008-as tanévtől valamennyi középiskola 9. osztályaiban tananyag az ELLEN-SZER program.

A Rendőrkapitányság illetékességi területén ez idáig Balatonfüreden a Mesevilág Tagóvoda egyetlen óvodában valósult meg az **Ovizsaru** program. A program további óvodákra történő kiterjesztését propagálni kell.

A Rendőrség új, „**Együtt a szülőkkel a kábítószer megelőzéséért**” elnevezésű **drogprevenációs programjának** ismertetését, 2014/2015-ös tanévtől az illetékességi területen lévő

középiskolákban a bűnmegelőzési tanácsadó az általános iskolákban pedig a megelőzési főelőadó végzi. A program minden általános- és középiskolában tanuló gyermek családjára elérhető. A Rendőrkapitányság szakembere szülői értekezleten, fogadóórán, telefonon vagy elektronikus levélben nyújt tájékoztatást a kábítószerrel kapcsolatos büntető igazságszolgáltatást érintő kérdésekben.

A **megelőző vagyonvédelem** középpontjában egyrészt az idősök sérelmére elkövetett vagyon elleni bűncselekmények (besurranás, trükkös lopás) megelőzési lehetőségek hatékonyabb kiaknázása a cél, de kiemelten fontos az **idős, főként egyedül élő emberekkel** való törődés, bűnmegelőzési célú tájékoztatása. A kapitányság illetékességi területén található valamennyi bejegyzett nyugdíjas szervezetet a megelőzési főelőadó évente több alkalommal prevenciós előadás megtartása céljából, a helyileg illetékes körzeti megbízott társaságában felkeres. A megelőzési főelőadó által elkészített hasznos tanácsokat és információkat tartalmazó tájékoztatót (*Nyugdíjasok 7 pontja*), a körzeti megbízotti állomány által a Rendőrkapitányság eljuttatta – az önkormányzatoktól kapott lista alapján - az egyedül élő idős emberek részére. A körzeti megbízottak a működési területükön élő idős embereket visszatérő jelleggel felkeresik, az áldozattá válást elkerülendő tájékoztatást részükre folyamatosan megadják.

Kiemelt feladatként kezeli a Rendőrkapitányság **az év végi ünnepek időszakában** a kereskedelmi egységek, pénzváltók, posták, pénzüintézetek, üzemanyagtöltő állomások, dohányboltok sérelmére **elkövetett rablások megelőzését**. A vezetők és dolgozók részére összeállított tájékoztatót a kapitányság megelőzési főelőadója személyesen juttatta el, továbbá a pénzüintézetek vezetőinek oktatást tartott a sérelmükre jellemzően elkövethető bűncselekmények témakörében. Ezen kívül évente kétféle alkalommal visszatérően felkeresi ezeket az üzleteket a figyelemfelhívás érdekében.

A közterületi szolgálat napi tevékenységébe beépítésre került a forgalmas időszakban a pénzüintézetek környékén történő fokozott szolgálatellátás is.

Mindezekon túl valamennyi felkeresett intézményben átadásra került egy személyleírás nyomtatvány, annak érdekében, hogy a lehetséges elkövetővel kapcsolatos legfontosabb elsődleges adatok minél előbb, minél szélesebb körben rendelkezésre álljanak a rendőrség számára, hozzájárulva a sikeres és eredményes felderítéshez rendkívüli esemény bekövetkezése esetén.

A kiemelt ünnepekkel kapcsolatos áldozattá válás elkerülése kiemelt feladat. A karácsonyi és a húsvéti időszakban, illetve mindenszentekkor a megelőzést hangsúlyozó, figyelemfelhívó híreket jelentet meg a Rendőrkapitányság az írott és elektronikus sajtóban, illetőleg a bűncselekmények lehetséges megvalósítási helyein.

Már Tudok Biztonságosan Közlekedni elnevezésű, általános iskolás gyermekek számára kiírt közlekedésbiztonsági vetélkedősorozat, 2006-ban indult útjára a helyi Rendőrkapitányság kezdeményezésésként. Mára hagyománnyá válva időt állóan szolgálja a közlekedésbiztonság és a baleset megelőzés gyakorlati megvalósítását.

Minden évben kiírásra kerül óvodások részére az úgynevezett **„Közlekedésbiztonság gyermekszemmel”** elnevezésű rajpályázat, melynek keretében a legjobb műveket a Rendőrkapitányság értékes ajándékokkal díjazza, ezzel a gyermekek figyelmét a biztonságos közlekedésre ráirányítja.

Hagyománnyá váltak a **nyári szünetben** a városi napközis táborban és a Füred Kemping területén tartott **bűn- és baleset-megelőzési bemutatók**, felhívva a figyelmet a nyár veszélyeire.

A Balatonfüredi Rendőrkapitányság valamennyi szolgálati ága rendszeres munkakapcsolatban tevékenykedik a **gyermekvédelmi rendszer** valamennyi érintett intézményével.

Ennek keretében a Veszprém Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Hivatal Pártfogó Felügyelői Szolgálat, a Balatonfüredi Járási Hivatal Gyámhivatala, Balatonfüred Város Szociális Alapellátási Központ Családsegítő Szolgálat, valamennyi általános és középiskolai ifjúságvédelmi felelőse, Balatonfüredi Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórum és a Balatonfüredi Rendőrkapitányság között együttműködő munkakapcsolatot sikerült kialakítani, aminek eredményeként minden szükséges esetben a hatékony és eredményes probléma megoldás biztosított.

A körzeti megbízottak havonta esetmegbeszélésen vesznek részt, az iskolarendőrök rendszeres kapcsolatot tartanak iskolájuk vezetőivel és ifjúságvédelmi felelőseivel, a Balatonfüredi Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórum ülésein a témakörben érintett szervezetek képviselői rendszeres meghívottak.

Gyermek veszélyeztetettség észlelése esetén mind a bűnügyi, mind a rendészeti állomány a szükséges jelzéssel haladéktalanul értesíti az illetékes szervet a mielőbbi szükséges gyermekvédelmi intézkedések megtétele érdekében.

A gyermekekkel kapcsolatos rendőrségi intézkedést igénylő jogsértések esetén pedig az illetékes gyermekvédelmi szerv jelzéssel él a Balatonfüredi Rendőrkapitányság irányába, a fogatosítandó hatósági intézkedést kezdeményezve.

5. Célok, prioritások:

A helyzetelemzés adatai alapján kell kialakítanunk azokat a célokat és prioritásokat, amelyekhez hozzárendeljük a szükséges cselekvéseinket.

Hosszú távú cél:

- Az objektív biztonság és a szubjektív biztonságérzet közelítése és javítása, a meglévő nívós életminőséget javító közbiztonság fenntartása, a bűnözés további csökkentése .

Középtávú cél:

- A közösségi bűnmegelőzés rendszerének kiépítése – **a bűnmegelőzés társadalmasítása** – a településen.
- Partnerségi viszony megteremtése az önkormányzat, az illetékes rendészeti szervek, helyi intézményi struktúra, gazdasági élet helyi szereplői, lakossági- civil szerveződések és a lakosság minél szélesebb rétege között.

Rövidtávú célok:

- Az Önkormányzat bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepciójának elfogadása, az önkormányzat képviselő testületén belül a már meglévő, és működő szakirányú bizottság folyamatos működtetése.
- A szubjektív biztonságérzet javítása a prioritások figyelembevételével.

Prioritások:

➔ **A közterület rendjének fenntartása.** A közterületen történő jogsértéseket a lakosság közvetlenül érzékeli és védekezési lehetőségei is korlátozottak, ezért egyik legfontosabb feladat a közterület és a nyilvános helyek rendjének biztosítása. Elkötelezett az Önkormányzat szándéka annak érdekében, hogy a – bárki által igénybe vehető – közterületeken az emberek biztonságban érezzék magukat akár a nap bármely szakában.

➔ **A gyermek és fiatalkori bűnözés csökkentése.** Az említett korosztály célirányos preventív nevelésével a bűnözés utánpótlási bázisának csökkentése, a már „megtévedt,” gyermek helyes irányba terelése, az ehhez szükséges szakmai személyi és intézményi igény biztosítása alapvető törekvésünk.

A Rendőrkapitányság, a szociális alapellátási központ munkatársa, a gyámhatóság az illetékes városi gyámhivatal, a védőnői hálózat és az iskolák vezetése közti hatékony együttműködést kell megvalósítani, mely záloga lehet a jelentkező problémák sikeres kezelésének. A prevenció tevékenység során elsősorban a halmozottan hátrányos helyzetűekre, a veszélyeztetett gyermek- és fiatalkorúakra, illetve a visszaesőkre kell koncentrálni.

➔ **A droghasználat és kábítószer-bűnözés kezelése, megelőzése** érdekében a fokozott hatású tevékenység mellett, széleskörű intézményi és társadalmi összefogás szükséges, melynek mozgatórugójává kívánunk válni. A Balatonfüreden évek óta nem működő kábítószerügyi egyeztető fórumot (KEF) a Balatonfüredi Járási Közbiztonsági Egyeztető Fórum keretein belül munkacsoportként fel kell éleszteni és folyamatosan kell működtetni. E szerveződés tömörítse a kábítószer-probléma területén tenni tudó intézményeket és civil szervezeteket, s koordinált cselekvés valósuljon meg. Fontos, hogy a programokat szakemberek vezessék, ne legyen jelentős átfedés, mert a fiataloknál ellentétes hatást válthat ki a probléma túlhajszolása. A szórakozó helyek visszatérő ellenőrzéseit szorgalmazni kell, mely ellenőrzéseken keresztül befolyásolható az üzemeltetők normakövetése, különös tekintettel a fiatalok alkohollal és dohánytermékkel történő kiszolgálására, illegális szerek üzleten belül történő hozzáférhetővé tételére. A kábítószerekkel kapcsolatba hozható üzletek bezárásának törvény biztosította lehetőségével az Önkormányzatnak hatáskörét felhasználva élnie kell. Az egészséges magatartás propagálásában, e szemléletmód értékének közvetítésében a helyi egyházakat is lehetőség szerint be kell vonni.

➔ **A családon belüli erőszak megelőzése, megtörtént esetek megfelelő kezelése.** Erőszakos családban felnövő gyermekben az erőszakra való hajlam átöröklődik. Kiemelten fontos a problémás családok segítése, mert ezzel az előző pontban megfogalmazott célokért is tudunk eredményesen beavatkozni.

A korai probléma feltárása elsődleges. A veszélyeztetett populáció – elsősorban a nők és a gyermekek – legyenek tisztában azzal, hogy sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények

esetén kihez fordulhatnak. Növelni kell az áldozatok részéről a bejelentési aktivitást, tudatosítva, hogy e folyamatjellegű tevékenységen csak akkor lehet segíteni, ha szakemberekhez fordulnak, s ez nemcsak a hatósági beavatkozás lehet. Az önkormányzat szociális ellátó rendszere, a háziorvosi szolgálat, a védőnők, a családsegítő szolgálat, a gyámhivatal, a bölcsődék, óvodák és az iskolák, a lakóközösségek, a szomszédok jelentősen befolyásolhatják az erőszakot elszenvedett racionális cselekvését, segítségkérését. A témával kapcsolatos felvilágosító programokkal, információk szolgáltatásával kell fellépni, a problémával érintett fentiekben megnevezett szervezetek közös együttműködése által. A Szociális Alapellátási Központ valamint a Gyámhivatal munkatársai, az általános és középiskolák ifjúságvédelmi felelősei, mint a problémával primer módon, korai stádiumban érintkező szervezetek hatékony munkájuk révén az ilyen jellegű esetek kiszűrését, és még kezdeti stádiumban való hatékony megoldását biztosítják, és biztosíthatják az elkövetkező időszakban is.

➔ **Az idős, egyedül élők fokozott védelme, segítése biztonságuk növelése.** Feltétlenül szükséges, a helyi állandó lakosság számarányában is releváns részt kitevő, ezen belül is főként az egyedül élő idősekről való gondoskodás. Az egyik legjelentősebb potenciális áldozati kategóriát jelentő társadalmi csoport védelme, segítése folyamatosan végzendő feladatunk. A 60 évesnél idősebb, az egyedül élők, a magukról gondoskodni nem képes személyek áldozattá válási esélye életkoruk, egészségi állapotuk miatt sokkal nagyobb, a társadalom egyéb csoportjainál. Az idősek potenciális célpontjai lehetnek a vásári forgatagokat kihasználó zsebeseknek, alkalmi tolvajoknak vagy házaló csalóknak, besurranóknak. Ennek ellensúlyozására felvilágosító előadások, figyelemfelkeltő kiadványok, személyesen adott tanácsok alkalmasak. Balatonfüred város területén a veszélyeztetett területeken biztosított visszatérő rendőrhatalósági járőrszolgálat mellett a Szociális Alapellátási Központ áldozatos és tevékeny munkája révén megelőzhető az egyedül élő időseket érintő rendkívüli események.

➔ **Az áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés, az áldozat kompenzációja.** A leghatározottabb törekvéseink mellett is előfordulhat, hogy a település lakói közül áldozattá válnak. Segíteni kell az állami és civil áldozatvédelmi lehetőségek elérését, s koordinálni a veszélyekkel kapcsolatos korrekt és folyamatos tájékoztatást, mely munkában minden, a problémában érintett szervezet munkájának összehangolására kell törekednünk a jövőben. Minden lehetséges kommunikációs eszközt meg kell ragadni a veszélyeztetett populációk tájékoztatására. A fent már leírtaknak megfelelően hangsúlyt kell, hogy kapjon az idősek folyamatos tájékoztatása, segítése, szociális helyzetük figyelemmel kísérése. A fiatalok felkészítését iskolán belül kell megoldani. Fokozott, és megkülönböztetett figyelemmel kell kísérni a problémás, diszfunkciós családokat. E feladat végrehajtásában a gyámhivatalnak, a szociális alapellátási központnak, az egészségügyi, az oktatási intézményeknek, kell tevékeny együttműködést megvalósítani. Az áldozatok kompenzációjának érdekében propagálni kell az állami és Fehér Gyűrű Közhasznú Egyesület tevékenységét.

➔ **A településen fellelhető időszakos kedvezőtlen tendenciák gyors és hatékony kezelése.** Az időszakosan jelentkező, főként az idegenforgalmi szezonhoz kötődő terület specifikus kedvezőtlen problémák (garázdaságok, hétvégiház-nyaraló feltörések, strandi lopások) kezelése kiemelt feladata a Balatonfüredi Rendőrkapitányságnak. Törekedni kell a közlekedés rendjének, és biztonságának, valamint a közlekedési balesetek számának és súlyosságának minél szélesebb körű megelőzése érdekében az illetékes szervekkel való maximális együttműködésre. Külterületek, nyaraló övezetek védelme kapcsán fontos a tulajdonosokkal egyfajta párbeszéd

kialakítása, melyet az önkormányzat szervezésében lehet sikerrel megvalósítani. Ösztönözni kell az épületvédelmi kialakításokat, saját technikai védelmi eszközök telepítését, a legalapvetőbb mechanikai védelem kialakítását. Mezőgazdasági területeken a mezőőrök foglalkoztatása, természetvédelmi területeken a természetvédelmi felügyelők folyamatos jelenléte szolgálhatja a megelőzést és a környezeti veszélyek észlelését.

➔ **Média, nyilvánosság, hírközlés:** a helyi médiumok szerepvállalása a prevenciók tevékenységben. Aktív felvilágosító és propagandamunkát kell folyamatosan végeznünk a bűnmegelőzéssel, áldozatvédelemmel összefüggésben az Önkormányzat rendelkezésére álló kommunikációs eszközök igénybevitelével (közmeghallgatás, hirdetések, fórumok, stb.).

6. A Koncepció megvalósulása érdekében elvégzendő feladatok

1. Fontosnak tartja a település közbiztonsága érdekében a térfigyelő kamerarendszer kiépítését, ennek érdekében a Balatonfüredi Rendőrkapitánysággal együttműködve folyamatosan figyelemmel kíséri a pályázati lehetőségeket.

2. A 71-es főúton kezdeményezi körforgalom kialakítását, mellyel a közlekedést lehetne biztonságosabbá tenni.

3. Az Önkormányzat a bűnmegelőzés hatékonyságának fokozása érdekében folyamatosan produktív együttműködést alakít ki a lakossággal, amelyben megfelelő szerepet kell biztosítani a következő tényezőknek: lakossági fórumok szervezése; a civil szervezetekkel megfelelő együttműködést kell kialakítani a bűnmegelőzés érdekében is stb.

4. A Képviselő- Testület a községben folyó bűnmegelőzési munka tapasztalatairól folyamatosan tájékozódik, kapcsolatot tartanak a rendőrség illetékeseivel, igényeiről s elsősorban szervező tevékenységgel segítséget nyújtanak (rendőrség) ezen a területen a tantestületeknek.

5. Az Önkormányzat folyamatos nyilvánosságot teremt a bűnmegelőzés fontosságának, aktuális és állandó feladatainak lakossági megismertetése és elfogadtatása érdekében.

6. A Képviselő- Testület évente megtárgyalja és értékeli a község közbiztonsági helyzetét, a közbiztonság javítását és erősítését célzó törekvések érvényesülését, valamint a bűnmegelőzés községi sajátosságait és feladatait.

7. Záradék

Örvényes Község Önkormányzatának Képviselő Testülete fenntartja határozott szándékát a település bűnmegelőzési céljait és feladatait illetően. A koncepcióban megjelölt bűnmegelőzési intézkedéseket meg kívánja valósítani.

A Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Koncepciót Örvényes Község Képviselő Testülete, a **záradékban foglaltaknak megfelelően**, a/2015. (.....) számú határozatával elfogadta.

Kelt: Örvényes, 2015. „ ”

polgármester

jegyző